

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

FoU på småpoteter – aktiviteter og erfaringer

Eldrid Lein Molteberg, NIBIO og Guro Bukaasen, NLR

Bransjemøte Fagforum Potet, 19.1.2026

Foto: Eldrid Lein Molteberg

A photograph showing several tall stacks of light-colored wooden crates, likely used for transporting potatoes. The crates are made of horizontal slats and are stacked in a way that shows multiple levels. Some crates have small white labels attached to them. The lighting is bright, highlighting the texture of the wood.

Felles for småpoteter og bakepoteter

- Produkter med stor volumvekst i markedet
- Viktig med norsk produksjon - for verdiskaping og selvforsyning
- Nytt tollregime gir nye muligheter
- Utfordringer for en lønnsom produksjon:
 - Stor nok andel av potetene i ønsket størrelse
 - Stor nok andel med riktig kvalitet (strengt krav til utseende)
 - Egne sorter? Over/understørrelse må være salgbar!
 - Krevende lagring, særlig ved helårsomsetning
 - bakepoteter har størst salg om sommeren
 - små poteter har dårligere luftveksling i kassene

TEKNOPOTET (2024-2027)

Ny teknologi for økt presisjon i produksjon og lagring av små matpoteter

Målsetting:

Mer effektiv produksjon av små poteter

Tematikk:

1. Forbehandling av settepoteter med lys, varme eller spirehemmere → mange små og jevnstore poteter
2. Dryppvanning og fuktsensorer
→ mer effektiv vanning og tilvekst
3. Vekstavslutning, lagring og kvalitetsprediksjon
→ best mulig kvalitet inn på lager og ut av lager

(80%)

Forskningsmidlene
for jordbruk og matindustri

GROFONDET

bama

gartnerhallen

Foto: Bama / NIBIO

Agdir

**BRØDR.
FREBERG AS**

NORGRO
Vi dyrker fremtiden

5 potet-
produsenter

NIBIO

WP 1. Forbehandling av settepoteter - for flere og jevnere knoller

1.1; Folva, Anouk, Colomba og Celandine, lagerbehandling med etterprøving i felt

2024-2025: 1 eller 2 spirebehandlinger med 1,4 Sight på lager (10 ml/t ved 6° i feb. (+nov))

1.2; Mandel, Solist, Asterix, lagerbehandling med etterprøving i felt

2024: Lygroing med Rød, Rød+Blå, Mørkerød, Hvit LED-lys ved i (200 og 300 d°)

2025: Som over + lagre ved 6°C (fra jan.) i Rødt og Mørkrødt LED-lys, vanlig lysgroing

660

735

WP2. Ny teknologi → mer effektiv vannhusholdning

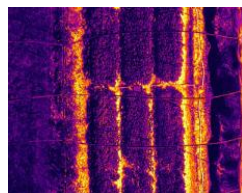
2.1; Bruk av jordfuktsensorer og dryppvanning. Anouk, Celandine, (Folva)

- Småruter i tunell med 3 nivåer av dryppvanning; tørke-moderat-optimal
- Storskala hos dyrker

2.2; Utvikling av dronebaserte modeller

- Plantevekst (høyde, volum → avlingsprediksjon)
- Plantetemperatur som indikator for stress

WP3. Tilpasse høste-, innlagrings- og lagringsstrategier til ulike råvarekvaliteter

3.1; Knolltilvekst etter risfjerning (→ Bedre kontroll på størrelse og skallkvalitet)

(Anouk, Folva, Celandine, Colomba, 3 strategier, følges over 4 uker)

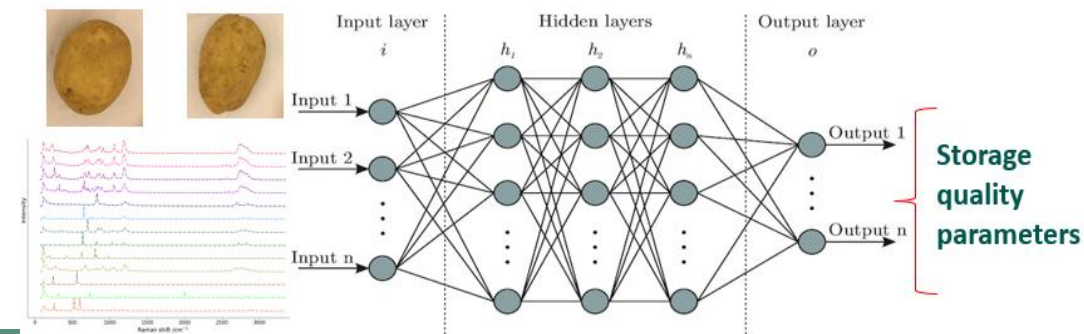
3.2; Innlagrings- og lagringsstrategier for små poteter (→ økt kunnskap om lagring av småpotet)

- Teste halve kasser; Storskala; 2 kassestørrelser- 4 dyrkere (Celandine, Anouk, Mandel, Jazzy)
- Betydning av innlagring/lagring: Samme parti Celandine og Anouk i 4 ulike lagre
- Betydning av rask opptørking (Celandine, Anouk, Folva, Colomba, 2*Mandel)

3.3; Prediksjon av lagringsevne ut fra dyrkingsdata og kvalitetsmålinger ved opptak

(→ bedre planlegging av lagring og bruk av ulike partier)

- 25-30 potetpartier pr år – dyrkingsdata – kvalitetsdata
- RGB-bilder, Raman spektere → 'Deep learning'-modeller

RGB/
Ramanspekter

NIBIO:

'Tilpasset gjødsling og fangveksteffekt i småpotetproduksjon'

- **Målsetting:** tilpasse gjødslingsstrategier for småpotet som sikrer avling og kvalitet samtidig som miljøbelastning minimeres
- Felt på Apelsvoll 2025 med sortene Anouk og Celandine
- Fire gjødslingsstrategier; 8, 8+2, 10 og 10+2 kg N/daa i 12-4-18 (+2 kg tildeles ved spring)
- Prosjektet involverer også bruk av fangvekst i og etter vekstsesongen
- Finansiering: Grofondet 2025-2027 (Søknad til Landbruksdirektoratet om utvidelse til tre felt avslått desember 2026)

NLR Gjødsling til småpotet 2024-2025

- **Målsetting: Utvikle kunnskap om gjødsling av småpotet**

- **2024:**

- Tre sorter: Anouk, Celandine, Folva
- Tre gjødselnivåer (både p k og n varierte, 12-4-18 og OPTI 12-23).
- Lokalteter: Glåmdalen, Innlandet, Vestfold og Østfold.

- **2025:**

- Tre sorter: to felt med Anouk, Folva og Celandine og to felt med Anouk, Jazzy og Jule.
- Tre gjødselnivåer (varierte kun N, 12-4-18, OPTI 12-23, Nitabor og Kalimagnesia)
- Lokalteter: Glåmdalen, Vestfold, Østfold og Innlandet.

Setteavstand 15 cm
5, 8 og 11 kg N

- **Finansiering: NLR, feltverter, fylkeskommuner, Totenpotet, Yara**

- **Planlegger nye felt i 2026 og 2027**

Takk for oppmerksomheten!

Eldrid Lein Molteberg
eldrid.lein.molteberg@nibio.no

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

NIBIO_no

NIBIO.no

NIBIO_no

www.nibio.no

